



EUROOPA KOMISJON

Brüssel, 14.11.2011
KOM(2011) 762 lõplik

2011/0347 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS,

millega määratakse kindlaks Euroopa Liidu nimel Maailma Kaubandusorganisatsioonis (WTO) võetav seisukoht seoses teatavate erandite tegemisega ja/või pikendamisega vastavalt Maailma Kaubandusorganisatsiooni asutamist käsitleva Marrakechi lepingu (WTO lepingu) artiklile IX

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU EESMÄRK

Käesoleva ettepaneku eesmärk on lubada ELil toetada Maailma Kaubandusorganisatsioonis (WTO) saavutatud konsensust teatavate erandite¹ heakskiitmise kohta WTO peanõukogus. Ettepaneku kohaselt volitab nõukogu komisjoni võtma Euroopa Liidu nimel WTOs seisukoha seoses WTO lepingu artikli IX kohaste taotlustega teatavate erandite tegemiseks ja/või pikendamiseks, tingimusel et täidetud on teatavad tingimused, sh WTO lepingu artiklis IX sätestatud tingimused, mis põhjendavad erandi tegemise otsust.

2. ETTEPANEKU ÕIGUSLIK ALUS

Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 218 lõikega 9 on ette nähtud, et nõukogu võtab komisjoni või liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ettepaneku põhjal vastu otsuse, millega määratakse kindlaks rahvusvahelise lepingu alusel loodud organis liidu nimel võetavad seisukohad, kui asjaomasel organil tuleb vastu võtta õigusliku toimega otsus. Kõnealust sätet kohaldatakse erandi tegemine ja/või pikendamine suhtes, kuna otsuse võtab vastu rahvusvahelise lepingu alusel loodud organ (WTO peanõukogu või ministrite konverents) ning leping mõjutab ELi õigusi ja kohustusi.

3. ETTEPANEKU REGULEERIMISALA

Komisjoni volitatakse võtma ELi nimel vastu seisukohta, millega toetatakse taotlusi konkreetsete erandite tegemiseks, mille poliitiline, majanduslik ja kaubanduslik tähtsus on marginaalne ning mis on kooskõlas ELi üldise kaubanduspoliitikaga.

EL peaks WTOs kõnealuste eranditaotluste kohta otsuste tegemise protsessis suutma kiiresti tegutseda. Võttes arvesse erandite kitsast kohaldamisala, oleks käesolevas otsuses käsitletava iga eranditaotluse kohta eraldi nõukogu otsuse vastuvõtmine ebaproportsionaalne. Sellega võiksid kaasneda ka menetluslikud raskused, kuna ELi sisene nõukogu otsuste vastuvõtmise protsess võib kesta kauem kui erandite heakskiitmine WTOs; selle tulemusena ei pruugiks EL olla valmis konsensuse toetamiseks peanõukogus ning seega võiks WTO meetmete kasutuselevõtt edasi lükkuda.

Käesolevas otsuse ettepanekus käsitletakse järgmisi erandite tegemise ja erandite pikendamise taotlusi:

- 1) *Taotlused erandite tegemiseks ja erandite pikendamiseks, mis on seotud kaupade kirjeldamise ja kodeerimise harmoneeritud süsteemi (tuntud kui HS nomenklatuur) kasutuselevõtmisega 1. jaanuaril 1988 ning selle Maailma Tolliorganisatsiooni nõukogu poolt soovitatud esimese, teise, kolmanda, neljanda ja viienda muudatusega (vastavalt HS nomenklatuuri 1992., 1996., 2002., 2007. ja 2012. aasta muudatused) ja harmoneeritud süsteemi tulevaste muudatustega, millega kehtestatakse kohustus*

¹ Erand on WTO peanõukogu / ministrite konverentsi antav luba teha ajutiselt erandeid teatavatest WTO tavapäraselt kehtivatest kohustustest.

need muudatused liikmete kontsessioonide loenditesse lisada (tariifsete soodustuste kava sisseviimine HS nomenklatuuri)

Kollektiivsed erandid² on seotud WTO liikmete tollitariifikohustuste kavade sisseviimisega harmoneeritud süsteemi nomenklatuuri uutesse versioonidesse. Need erandid on vajalikud olukorras, kus WTO liige on järginud Maailma Tolliorganisatsiooni soovitusi ja võtnud riiklikul tasandil kasutusele nomenklatuuri uusima versiooni, kuid ei ole jõudnud seda oma WTO kontsessioonide loendisse veel üle kanda (EL kasutab HS 2002 ja HS 2007 erandeid). Seepärast on EL huvitatud sellest, et selliste erandite iga-aastane pikendamine toimuks võimalikult kiiresti. Kõnealused erandite taotlused on peamiselt seotud olemasolevate erandite pikendamisega, kuid ka harmoneeritud süsteemi uute muudatuste heakskiitmisega. Eespool öeldut arvesse võttes tuleks HS 2012 käsitlev uus erand heaks kiita enne 2012. aasta algust (ning EL peab esitama taotluse selle kasutamiseks).

- 2) *Taotlus olemasoleva erandi pikendamiseks, mis käsitleb 1994. aasta GATTi kokkuleppe VII artikli ja WTO tolliväärtuse määramise lepingu rakendamist Roheneemesaarte poolt*

Selle erandi kohaselt on Roheneemesaartel lubatud pikendada üldise tolli- ja kaubanduskokkuleppe (GATT) VII artikli ja WTO tolliväärtuse määramise lepingu täielikku rakendamist kuni 31. detsembrini 2011³. Selle erandi võimaliku pikendamise mõju ELi majandusele ja kaubandusele oleks tühine.

- 3) *Taotlus olemasoleva erandi pikendamiseks, mis käsitleb Kanada tariifsete soodustuste kava*

Selle erandi kohaselt võib Kanada anda tollimaksuvabastuse CARIBCANi programmi kuuluvatest Rahvaste Ühenduse Kariibi mere piirkonna riikidest pärit impordile, ilma et ta peaks laiendama sama tollimaksuvabastust muudest WTO liikmesriikidest pärit samasugustele toodetele. Kanada erand kehtib kuni 31. detsembrini 2011⁴. Selle erandi võimaliku pikendamise mõju ELi majandusele ja kaubandusele oleks tühine. Ühtlasi oleks see kooskõlas ELi poliitikaga toetada arenguriikide majandust kaubandussoodustuste kaudu.

- 4) *Taotlus olemasoleva erandi pikendamiseks, millega Kuuba vabastatakse 1994. aasta üldise tolli- ja kaubanduskokkuleppe XV artikli lõike 6 sätete täitmisest*

Selle erandiga antakse Kuubale luba kõrvale kalduda GATTi XV artikli lõike 6 sätetest, mille kohaselt peavad WTO liikmed, kelle liikmesus Rahvusvahelises Valuutafondis lõpeb, sõlmima WTOga erikokkuleppe. See erand anti Kuubale esmakordselt 1964. aastal ja selle kehtivusaeg lõpeb 31. detsembril 2011⁵.

- 5) *Taotlus olemasoleva erandi pikendamiseks, mis käsitleb Kimberley protsessi sertifitseerimissüsteemi*

² Viimased HS96, HS 2002 ja HS 2007ga seotud erandid on avaldatud vastavalt dokumentides WT/L/801, WT/L/808 ja WT/L/809.

³ Vt dokument WT/L/812.

⁴ Vt dokument WT/L/677.

⁵ Vt dokument WT/L/678.

See kollektiivne erand käsitleb töötlemata teemantide Kimberley protsessi sertifitseerimissüsteemi, milles osalevad EL ja 19 muud WTO liiget. Erandi eesmärk on takistada kauplemist nn konfliktiteemantidega. Erand kehtib kuni 31. detsembrini 2012⁶. Selle erandi võimaliku pikendamise mõju ELi majandusele ja kaubandusele oleks tühine, samal ajal on sellel oluline tähtsus liidu üldistes välissuhetes.

Ettepanekuga nähakse muu hulgas ette, et:

- komisjon teavitab nõukogu (kaubanduspoliitika komitee kaudu) piisavalt varakult asjaomase WTO organi mis tahes kokkusaamisest, kus võidakse vastu võtta otsus käesolevas otsuses nimetatud taotluse kohta;
- nõukogu võib nõuda, et konkreetse eranditaotluse kohta võetakse nõukogus vastu eraldi otsus.

Kooskõlas artikli 218 lõikega 10 teavitatakse Euroopa Parlamenti viivitamata ja täielikult.

⁶ Vt dokument WT/L/676.

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS,

millega määratakse kindlaks Euroopa Liidu nimel Maailma Kaubandusorganisatsioonis (WTO) võetav seisukoht seoses teatavate erandite tegemisega ja/või pikendamisega vastavalt Maailma Kaubandusorganisatsiooni asutamist käsitleva Marrakechi lepingu (WTO lepingu) artiklile IX

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti artikli 207 lõike 4 esimest lõiku koostoimes artikli 218 lõikega 9,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Maailma Kaubandusorganisatsiooni asutamist käsitleva Marrakechi lepingu (edaspidi „WTO lepingu”) artiklis IX on sätestatud kord erandite tegemiseks WTO lepingu lisades 1A või 1B või 1C ja nende lisades sisalduvatest mitmepoolsetest kaubanduslepingutest.
- (2) Kui WTOs esitatakse taotlused erandite tegemiseks, peab asjaomane WTO organ neid taotlusi käsitleva otsuse tegema sageli väga lühikese aja jooksul ning seega peavad ka WTO liikmed kiiresti reageerima.
- (3) EL on huvitatud sellest, et selliste erandite iga-aastane pikendamine⁷, mis on seotud kaupade kirjeldamise ja kodeerimise harmoneeritud süsteemi (tuntud kui HS nomenklatuur) kasutuselevõtmisega 1. jaanuaril 1988 ning selle Maailma Tolliorganisatsiooni nõukogu poolt soovitatud esimese, teise, kolmanda, neljanda ja viienda muudatusega (vastavalt HS nomenklatuuri 1992. aasta muudatused (jõustusid 1.1.1992), 1996. aasta muudatused (jõustusid 1.1.1996), 2002. aasta muudatused (jõustusid 1.1.2002), 2007. aasta muudatused (jõustusid 1.1.2007) ja 2012. aasta muudatused (jõustuvad 1.1.2012)) ja harmoneeritud süsteemi tulevaste muudatustega, millega kehtestatakse kohustus need muudatused liikmete kontsessioonide loenditesse lisada (tariifsete soodustuste kava sisseviimine HS nomenklatuuri), toimuks võimalikult kiiresti.
- (4) Erand, mille kohaselt Roheneemesaartel on lubatud pikendada GATTi VII artikli ja WTO tolliväärtuse määramise lepingu täielikku rakendamist, aegub

⁷ Viimased HS96, HS 2002 ja HS 2007ga seotud erandid on avaldatud vastavalt dokumentides WT/L/801, WT/L/808 ja WT/L/809.

31. detsembril 2011⁸. Selle erandi pikendamise mõju ELi majandusele ja kaubandusele oleks tühine.

- (5) Kanada kaubandussoodustuste programmiga CARIBCAN seotud erand aegub 31. detsembril 2011⁹. Selle erandi pikendamise mõju ELi majandusele ja kaubandusele oleks tühine ning ühtlasi oleks see kooskõlas liidu poliitikaga toetada arenguriikide majandust kaubandussoodustuste kaudu.
- (6) Erand, millega Kuuba vabastatakse 1994. aasta üldise tolli- ja kaubanduskokkulepe XV artikli lõike 6 sätete täitmisest, aegub 31. detsembril 2011¹⁰. Selle erandi pikendamise mõju ELi majandusele ja kaubandusele oleks tühine.
- (7) Erand, mille kohaselt võivad töötlemata teemantide Kimberley protsessi sertifitseerimissüsteemis osalevad riigid seada teatavaid piiranguid nn konfliktiteemantidega kauplemisele, aegub 31. detsembril 2011¹¹. Selle erandi pikendamise mõju ELi majandusele ja kaubandusele oleks tühine, kui sellel on oluline tähtsus liidu üldistele kaubandussuhetele,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Euroopa Liit toetab WTO asjaomases organis järgmisi taotlusi, mis on esitatud vastavalt Maailma Kaubandusorganisatsiooni asutamist käsitleva Marrakechi lepingu (WTO lepingu) artikli IX lõikele 3:

- a) taotlused erandite tegemiseks ja/või pikendamiseks, mis on seotud kaupade kirjeldamise ja kodeerimise harmoneeritud süsteemi (HS) ja selle 1992. aasta, 1996. aasta, 2002. aasta, 2007. aasta ja 2012. aasta muudatuste ja harmoneeritud süsteemi tulevaste muudatustega, millega kehtestatakse kohustus need muudatused liikmete kontsessioonide loenditesse lisada;
- b) taotlus erandi pikendamiseks, mille kohaselt Roheneemesaartel on lubatud pikendada GATTi VII artikli ja WTO tolliväärtuse määramise lepingu täielikku rakendamist;
- c) taotlused erandi pikendamiseks, mille kohaselt Kanada võib kohaldada sooduskohtlemist teatavate arenguriikide suhtes (programm CARIBCAN);
- d) taotlus erandi pikendamiseks, millega Kuuba vabastatakse 1994. aasta üldise tolli- ja kaubanduskokkulepe XV artikli lõike 6 sätete täitmisest;
- e) taotlus erandi pikendamiseks, mis käsitleb Kimberley protsessi sertifitseerimissüsteemi.

⁸ Vt dokument WT/L/812.

⁹ Vt dokument WT/L/677.

¹⁰ Vt dokument WT/L/678.

¹¹ Vt dokument WT/L/676.

Artikkel 2

Komisjon teavitab nõukogu (kaubanduspoliitika komitee kaudu) piisavalt varakult asjaomase WTO organi mis tahes kokkusaamisest, kus võidakse vastu võtta otsus käesolevas otsuses nimetatud taotluse kohta. Kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 241 võib nõukogu kümne tööpäeva jooksul alates kuupäevast, kui komisjon kaubanduspoliitika komiteed teavitas, nõuda, et konkreetse eranditaotluse kohta võetakse nõukogus vastu eraldi otsus.

Artikkel 3

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*